

Franc Levovnik je prejel veliko nagrado za izum in tehnične izboljšave za življenjsko delo na področju merjenja električne energije.

Med Kidričevimi nagrajenci številni Iskraši

V ponedeljek, 11. aprila, so v veliki dvorani skupščine SR Slovenije v Ljubljani podelili letos že petindvajsetič tradicionalne Kidričeve nagrade za znanstveno in raziskovalno delo. Kidričeve nagrade so prejeli akademik dr. Anton Peterlin, prof. dr. Roman Modic, prof. dr. Janez Brglez, prof. Janez Stanovnik in prof. dr. Anton Trstenjak. Podelili so tudi 16 nagrad Kidričevega sklada za dosežke v naravoslovno-matematičnih, tehniških, biotehniških in medicinskih ter družbenih in humanističnih vedah, poleg tega pa še 21 nagrad za izume in tehnične izboljšave.

O pomenu in vlogi velikega revolucionarja in sotvorca nove Jugoslavije Borisa Kidriča in s tem v zvezi o pomenu znanstveno raziskovalnega dela za razvoj naše družbe je spregovoril predsednik CK ZKS Andrej Marinc, (povzetke iz njegovega nagovora pa objavljamo posebej).

To pot so s področja tehničnih ved prejeli nagrado sklada Borisa Kidriča mag. Boris Vedlin, mag. Jože Žakelj in Miran Kranjc, dipl. ing. iz naše delovne organizacije Center za elektrooptiko, in to za raziskovalno delo na področju 40 Hz Nd-YAG laserja z elektrooptičnim preklopnikom Q.

V utemeljitvi nagrade je zapisano: Težišče raziskovalnega dela skupine v minulih dveh letih je bilo predvsem na iskanju možnosti za generacijo enovitega kratkega in močnega laserskega impulza. Problem so rešili s fizikalno analizo pojava preklopa kvalitete Q optičnega resonatorja z elektrooptičnim pojavom v kristalu LiNbO₃. Pri tem so izvedli tudi domiselno konfiguracijo re-

sonatorja, pri katerem namesto zrcal uporabljajo piramidni prizmi. O tej konfiguraciji so prijavili tudi patentni zahtevek. Skupina je o svojem delu pripravila več razprav, od katerih je 8 vključenih v predlog za nagrado. Uspeh raziskovalnega dela skupine je omogočil proizvodnjo laserskega elektrooptičnega merilnika razdalj v Centru za elektrooptiko — Iskra, ki predstavlja kakovosten domač instrument.

Številne nagrade za izume in tehnične izboljšave pa so prejeli posamezniki in skupine iz najrazličnejših delovnih organizacij Iskre.

Za življenjsko delo na področju merjenja električne energije je prejel nagrado Franc Levovnik, dipl. ing. iz DO Iskra Kibernetika-Kranj. V utemeljitvi je zapisano, da se je Franc Levovnik v več kot petindvajsetletnem delu na področju električnih števec in merjenja električne energije uveljavil kot odličen strokovnjak, ki je s sistematičnim raziskovalnorazvojnimi delom dosegel, da so električni števeci — tako enovazni kot trifazni — po kakovosti in tehnični dognanosti dosegli uvrstitev v sam vrh evropske proizvodnje električnih števecov. O tem zgovorno pričča dejstvo, da tovarna števecov danes izvažata električne števecne na najzahtevnejše svetovne trge v 37 državah na vseh petih celinah. V Zahodni Nemčiji, kamor tudi izvažata, se ji je uspelo plasirati kljub izredno močni konkurenci domačih proizvajalcev, zlasti firm Siemens in AEG.

O pomembnosti tega izvoza zgovorno pričča številka, da bodo letos izvozili števec za blizu 13 milijonov ameriških dolarjev, od tega 95% na konvertibilno tržišče. Ob tem pa je še pomembnejše, da je tovarna števecov prodala licenco za proizvodnjo števecov v Španijo in Turčijo, v Tunizijo pa poleg licence tudi ves tehnološki postopek (know-how) za proizvodnjo enofaznih in trifaznih števecov z vso potrebno opremo za kontrolo in umerjanje, kar vse je v pretežni meri rezultat raziskovalno-razvojnega dela F. Levovnika in njegovih sodelavcev. Vsi ti uspehi na svetovnem izredno zahtevnem trgu bi ne bili možni, če ne bi temeljili na lastnem raziskovalnem delu in na lastnih tehničnih rešitvah, zaščitene s številnimi patenti.

Razen uspehov na področju konvencionalnih elektromehanskih števecov so pomembni tudi uspešni rezultati s področja elektronskih števecov, s katerimi je tovarna števecov nastopila na trgu za lastno konstrukcijo hkrati kot drugi svetovni proizvajalci merilne opreme na področju merjenja električne energije, kar je prav tako v prvi vrsti zaslug F. Levovnika, ki je v pravem trenutku presodil smeri razvoja.

Naposled je treba omeniti, da je F. Levovnik avtor številnih referatov o problematiki merjenja električne energije na jugoslovanskih posvetovanjih o električni merilni tehniki, znan pa je tudi tehniškemu odboru za električne števec Mednarodne elektrotehniške komisije (IEC), kjer je predlagal, da bi se tehnični podatki na števecih označevali enotno s simboli in na osnovi tega je bila pozneje izdana posebna publikacija IEC.

Smiljan Jerič, dipl. ing. in Miha Kocmur iz DO IEZE sta prejela nagrado za

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

SILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SOZD ISKRA

PRESEDSTVA KOS

Izvozom v prvem četrtletju ne moremo biti zadovoljni

Miloš Resnik je na 7. seji predsedstva KOS (bila je 12. t.m.) posredoval informacijo o izvozu in uvozu Iskre v prvem kvartalu letošnjega leta. Povedal je, da smo v prvem kvartalu letos uresničili 17% izvoznih obveznosti, kar vsekakor ni zadovoljivo in je resno opozorilo, da bo treba storiti vse za izpolnjevanje letnega plana izvoza Iskre, od katerega je medvsem odvisno vse: proizvodnja in nadaljnji razvoj Iskre. Če torej ne moremo biti zadovoljni z izvoznimi rezultati v prvem četrtletju letošnjega leta, pa je vendar v teh 17% izvoza vendar razveseljivo dejstvo, da strukturalno prevladuje izvoz na konvertibilno območje, ki je bil v letošnjem prvem kvartalu kar za 26% višji kot v istem obdobju lani. Z uvozom v prvem kvartalu še nimamo dokončnih podatkov, toda ocena je, da nismo izpolnili predvidenega plana uvoza.

Dnevni red je bila tudi nova beseda podal Golob. Ugotovil je, da je v Iskri široka razprava o tem območju in da smo zbrali dokaj pripomb in pobud k temu, ki jih je treba posredovati. Razprava o zakonu še ni zaključena zato sindikat poziva, naj o zakonodaji razpravljajo povsod tam, kjer se razprave posredujejo svoje pripombe in predloge ustreznim strokovnim služ-

Poslednja točka je obravnavala rezultate ankete o razpisu internega dela. Anketa je pokazala, da med Iskraši visoka stopnja sovestnosti in kolektivne zavesti, vendar še vedno obstajajo hkrati manjše pomanjivosti. Anketa je pokazala, da bi z boljšo organizacijo dela, disciplino in kvaliteto v delu, celoti dosegli lahko mnogo boljše rezultate gospodarjenja. Zato je

predsednik KOS Janez Kern menil, da je treba pozdraviti idejo o anketi glede internega posojila, ki je jasno pokazala, da naši delavci te pobude niso kategorično zavrnili, vendar pa sedanji gospodarski položaj nikakor ne dopušča, da bi delavce obremenjevali še z novimi prispevki, zato z akcijo v tem smislu ne bomo nadaljevali. Člani predsedstva KOS so se s tem strinjali.

Posebna točka dnevnega reda je bila posvečena obravnavi 3. seje RZZS Slovenije in nalogam v zvezi z njo. Kot je znano, je bila seja posvečena nagrajevanju po delu, torej izredno občutljivi in nič manj pomembni temi. V Iskri imamo že dobre rezultate s tega področja, saj so v glavnem samoupravni sporazumi o tem sprejeli skoraj v vseh Iskrinih TOZD in DO na ravni SOZD. Vendar pa s tem proces še zdavnaj ni zaključen, ker bodo potrebni ustrezní samoupravni sporazumi o nagrajevanju po delu tudi v na-

ših DO in TOZD. V tem smislu so ugotovili, da poteka akcija usklajevanja OD preveč počasi in zato terja sindikat nenehno in energično akcijo ter aktivnost na ravni DO in TOZD. Nadalje sindikat zahteva od strokovnih služb naših DO, da izdelajo ustrezne terminske in vsebinske programe tega procesa do 15. maja, pri čemer se mora seveda tudi sindikat kot nosilec akcije aktivno vključiti v njo prav na vseh ravneh, pri čemer mora tudi pozorno spremljati potek same akcije, da bomo tako pravočasno in ustrezno uresničili to pomembno nalogo.

Člani predsedstva so se dalje pogovorili o pripravah na letno sejo KOS SOZD Iskra, ki naj bi bila okvimo med 10. in 15. majem, na kateri bi bilo predloženo poročilo KOS o delu v preteklem letu, akcijski program za prihodnje obdobje, še posebno pozornost pa naj bi naseji posvetili stanju dohodkovnega povezovanja v Iskri, oziroma uresničevanju dohodkovnih odnosov.

Predsedstvo KOS se je tudi strinjalo z akcijo tako imenovanih motivacijskih lepakov, ki jih je pripravil naš marketing.

Ob koncu so udeleženci poslušali še informacijo o dnevu Iskre, ki bo letos v soboto, 2. julija v Medvodah na prostoru kopaljšča Sora in v organizaciji naše DO CEO. Pripravili bodo običajen Iskrin paket, ki naj bi stal 300 din, od česar bi vsak udeleženec prispeval 150 dinarjev. Zapišemo torej lahko, da priprave za tradicionalni dan Iskre in borca potekajo normalno in obetajo uspešen dan Iskre.

D. Ž.

DVOR S PETROM VIRNIKOM

Iskra v Afriki na Bližnjem vzhodu

Zunanje-trgovinsko operativno ima Iskra organizirano v Iskri Commerce po tako imenovanih tržnih področjih. Eno od njih obdeluje dežele Afrike in Bližnjega Vzhoda in je po izvozu tudi najmočnejše med vsemi. V ta del sveta je Iskra lani izvozila za več kot 36 milijonov dolarjev, letošnji načrt pa je še za 18% večji. Tržno področje Afrika — Bližnji Vzhod vodi Peter Virnik.

Največji kupec Iskrinih izdelkov na tem območju je vsekakor Irak: tja smo lani izvozili za 31,3 milijone dolarjev, letos pa načrtujemo za 35,2 milijonov. Na drugem mestu je Alžirija, na tretjem Egipt, v vse druge države pa naš izvoz ne presega pol milijona dolarjev.

PREDSTAVNIŠTVO LEV

Velikanskem območju, in sicer v Egiptu, jih je točno enajst. Strategija tržnega nastopa v teh deželah je torej nekoliko drugačna kot drugod: razen omenjenega lastnega predstavništva v Kairu je naš uspeh ali uspeh odvisen od občasnih potovanj peščice komercialistov in seveda predstavnikov posameznih Iskrinih delovnih organizacij, v veliko pomoč pa so nam tudi predstavništva drugih jugoslovanskih zunanje-trgovinskih organizacij in pa lokalni partnerji.

»Le eno predstavništvo na tako velikem območju je daleč premalo«, poudarja direktor Peter Virnik. »Predstavništva bomo morali prej ali slej odpreti še drugod. Razmišljamo predvsem o lastnih predstavništvih v Alžiriji, v

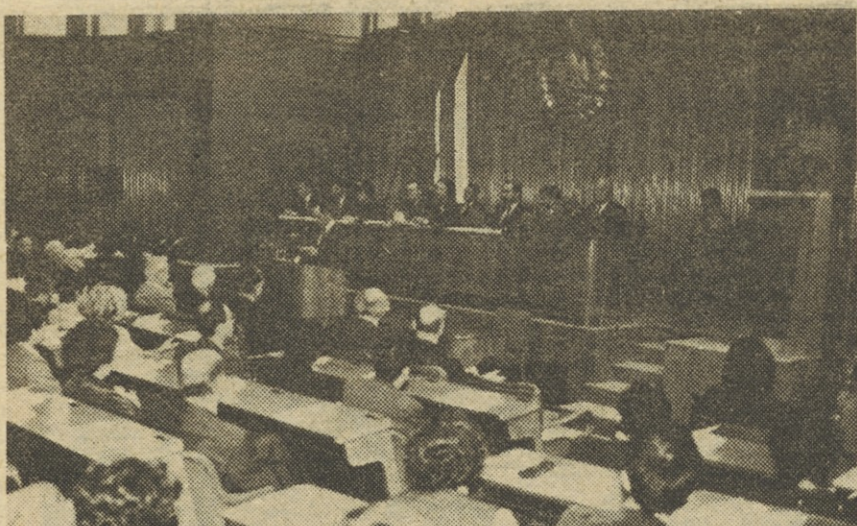
Iraku ter v eni od dežel Zaliva, iz katere bi potem pokrivali celotno območje Arabskega polotoka.«

Med boljše izvozne partnerje je Peter Virnik uvrstil zagrebško Astro, ki nas zastopa v Zimbabveju in Nigeriji, beograjski Invest Import, ki nam pomaga pri prodaji v Alžiriji. Za prodajo na Bližnjem Vzhodu pa se v zadnjem času povežujemo tudi z Genexom. Med lokalne partnerje, ki nas uspešno predstavljajo po posameznih deželah je vsekakor treba uvrstiti firmo RABAT v Bejrutu za področje telefonije, firmo Comacon v Maroku za števec in firmo Nizet v Siriji za izdelke Kibernetike.

V zadnjem času nam je uspelo dobiti kakovostne partnerje tudi v Zimbabveju za področje Telematike, v Keniji prav tako za Telematiko in prenos, v deželah Zaliva, konkretno v Katarju, Abudabiju, Dubiju in v Kuvajtu za področje široke potrošnje in Telematike itd. Od pomembnejših in tudi perspektivnih akcij naj omenimo tudi razširitev sodelovanja s tunizijsko firmo SIAME, kateri smo pred leti prodali tehnologijo za proizvodnjo enofaznega števca, pred kratkim pa smo podpisali še pogodbo za prenos tehnologije tudi za trifazni števec.

S to firmo bomo verjetno razširili sodelovanje še pri proizvodnji telefonskih aparatov, merilnih instrumentov in stikal.

Podoben projekt pripravljamo tudi v Maroku le s tem, da je ekonomičnost tega načrta še vprašljiva. Partnerja, ki bi bil pripravljen v skupno naložbo za proizvodnjo števecov in pozneje tudi te-

Slovesna podelitev Kidričevih nagrad je bila v veliki dvorani slovenske skupščine v Ljubljani.

Razstave inovacij v Ljubljanski banki so se udeležili vidni predstavniki političnega in gospodarskega življenja Slovenije.

Odkrita beseda o možnostih znanstveno-raziskovalnega dela

Ko govorimo o vzrokih za razmere, v katerih smo se znašli pa moramo vendar upoštevati:

Prvič, kljub vsem slabostim je naša skupnost danes nekaj povsem drugega, kot je bila v petdesetih letih. Jugoslavija je danes skupnost, ki se pridružuje srednje razvitim industrijskim deželam. Smo nekje na povprečju svetovne razvitosti. Ogromno smo vložili v proizvodne zmogljivosti, zlasti industrijo. Zato imamo velik, a premalo izkoriščen kadrovske, znanstveni in tehnološko-tehnološki potencial. Zaokrožuje se razvojno obdobje intenzivnih vlaganj v materialno, duhovno in kulturno infrastrukturo. Razvijamo in uresničujemo naš specifični sistem socialističnega samoupravljanja, ki kljub nekaterim slabostim omogoča delovnim ljudem in delavskemu razredu, da v procesih političnega odločanja vse bolj odločilno vplivajo na družbene odločitve.

Vsega tega se pogosto premalo zavedamo. Prepočasno prodira v zavest večine, da je naša družba pred novimi kakovostnimi spremembami in da je del naših tegob in problemov del stvarnosti, ko prerašča razvoj iz ene kvalitete v drugo ali iz kvantitete v novo kvaliteto in da so nekateri naši problemi problemi rasti te naše družbe in objektivnih zakonitosti.

Za uresničevanje politike dolgoročne stabilizacije, ki naj bi vse manj temeljila na neposrednih intervencijskih posegih države, vse bolj pa na uveljavljanju kvalitativnih dejavnikov razvoja, je bistvenega pomena oblikovanje sistema, ki bo delavcu prek organov delavskega samoupravljanja omogočal, da v skladu s svojimi gospodarskimi in družbenimi interesi nadzoruje oblikovanje in izvajanje politike razširjene reprodukcije in s tem tudi znanstvene in tehnološke osnove nadaljnega razvoja proizvodnje. Samo takšna usmeritev bo delavcu v neposredni proizvodnji in v raziskovalno—razvojni dejavnosti tudi stimulirala, da bo pospešeno razvijal posebno proizvodnjo — upravljalško in družbenopolitično znanje kot podlago za večje in boljše delovne rezultate. Obenem pa mu bo to omogočilo, da bo preraščal v usposobljenega upravljalca delovnih procesov in družbene reprodukcije ob visoko razvitih proizvodnih sredstvih in sodobni proizvodnji, upravljalški in komunikacijski tehnologiji.

Z vključitvijo in odgovornim sodelovanjem našega raziskovalnega dela bo mogoče presežati voluntarizem naše družbene prakse in odpravljati poenostavljeno pojmovanje, po katerem je reše-

vanje sedanjih težav odvisno predvsem od političnih in upravljalnih vrhov ter poslovnih organov, kot da gre samo za problem subjektivne volje tega ali onega.

Naslonitev na lastne sile in usmeritev v izvoz sta dve stalnici našega razvoja. Nujno je, da bi ju najgloblje doumeli prav vsi raziskovalci in da bi, ustrezno organizirani skupaj z uporabniki, pomagali snovati razvojne programe in tudi ekonomsko politiko za njihovo uresničitev.

Naslonitev na lastne sile pomeni ustvarjati možnosti, da bodo naše storitve in blago za izvoz vsebovali več lastnega znanja in ustvarjalnosti, ter seveda tistih naravnih danosti, ki jih ob konkurenčnih pogojih lahko izrabljamo. Izvoz ob enakopravnih pogojih v mednarodni menjavi je naša razvojna usmeritev, zaradi naše politične odprtosti, zaradi stika s svetovno produktivnostjo in tehnično—tehnološkim napredkom. Delež mednarodne menjave v družbenem proizvodu moramo bistveno povečati, če hočemo, da bomo temu primerno povečevali tudi uvoz in da bomo zagotovili našo mednarodno plačilno sposobnost. Od rezultatov, ki jih bomo dosegali, zlasti v med-

narodni menjavi, je namreč odvisen tudi položaj znanstveno-raziskovalne dejavnosti.

Vse kaže, da je največje povezanost s prakso aktualnimi družbenimi potrebami v biotehničnih, tehničnih in naravoslovno—matematičnih vedah ter manj v družboslovju. Ne bom se spuščal v problematiko na posameznih področjih. To je predvsem stvar samoupravno in družbeno organiziranih znanstvenikov in raziskovalcev ter uporabnikov. Rad bi opozoril na tisto Kardeljevo misel, ki naših razmerah šteje znanost in znanstveno—raziskovalne delavce med subjektivne organizirane sile naše družbe. To resnico bi morali v dejanski družbeni praksi bolj uveljavljati. Premalo je pedagoških in znanstveno—raziskovalnih delavcev, ki bi bili pripravljeni krožiti od proizvodnje in družbenih dejavnosti, do delegatskega in političnega dela in še posebej dela v javni upravi. Tistim, ki tako delajo, štejejo to nekateri kot slabost, na mesto da bi jim izrekli priznanje. Takšno malo meščansko miselnost moramo odpravljati in spodbujati pedagoške ter znanstveno—raziskovalne delavce za javno delovanje. Podružbljanje politike in njena kakovost ter demokratizacija so odvisne tudi od splošne pripravljenosti za udeležbo na teh procesih.

Med Kidričevimi nagrajenci številni Iskraši

(Nadaljevanje s 1. strani)

razvoj tehnološkega postopka (kemičnega) netokovnega nanosa tankih kovinskih prevlek za profesionalne elektronske elemente. V utemeljitvi nagrade je zapisano, da tehnološki postopek rešuje vrsto problemov pri nanašanju enakomerne in neporozne kovinske plasti na anorganske in organske izolacijske materiale. Sam postopek je sicer dražji od galvanskega, vendar je na nekaterih področjih uporabe nenadomestljiv.

Po tem postopku metalizirajo v TOZD Iskra—UPORI v Šentjerneju oligoplastne in NiCr upore na keramičnih nosilcih, nanašajo nizko ohmske uporovne plasti na keramiko, v TOZD Iskra—Keramični kondenzatorji v Žužemberku pa metalizirajo več tipov keramičnih kondenzatorjev.

Miran Kosmač, dipl. ing., Branko Semolč, dipl. ing. in Jože Gregorič, ing., iz DO Iskra—Avtomatika so prejeli nagrado za tehnično izboljšavo Tristorski servo regulator tip Sr-Th-2, ki omogoča krmiljeno upravljanje avtomatiziranih obdelovalnih strojev in industrijskih procesov, kjer se zahteva visoka dinamika in točnost podajanja. Regulator je v proizvodnji in bo lahko nadomestil podobne regulatorje iz uvoza.

Borut Ahačič, dipl. ing., Janez Benedik, dipl. ing., Janez Grohar, ing. in Jože Omejc, ing. iz DO Iskra Kibernetika — TOZD Orodjarna, so prejeli nagrado za tehnično izboljšavo Avtomat za izdelovanje elektromagnetnih jeder. Avtomat zloži izsekane lamele za elektromagnetno jedro v paket s točno predpisano debelino. Sproti meri debelino in po potrebi dodaja manjkajoče tanjše lamele, da je paket ustrezno debel. Nato avtomat stisne paket, vloži vanj kovice in paket zakoviči. Novost tega avtomata je odzemanje in doziranje tankih lamel, kar predstavlja mehansko izhodišče za računalniško krmiljenje proizvodnje.

Izdelanih je bilo pet takih avtomatov, s tem smo prihranili 1.500.000 deviz in odprli nove možnosti za proizvodnjo avtomatiziranih montažnih strojev.

Drago Končnik, dipl. ing., Janez Zakonjšek, dipl. ing., Miro Vrhovec, dipl. ing. in Matjaž Vrhovec, dipl. ing. iz DO Iskra Avtomatika so prejeli nagrado za tehnično izboljšavo Vzdolžna diferencialna zaščita energetskih vodov. V utemeljitvi je zapisano, da je rele za vzdolžno diferencialno zaščito energetskih vodov pomemben dosežek na področju relejne zaščite. V primerjavi s karakteristikami releja TZD 40 s karakteristikami relejev proizvajalcev BBC (Švica), GEC (Velika Britanija) in ASEA (Švedska) je ugotovljeno, da je tem relejem enakovreden. Ta rele bo zapolnil vrzel v relejni zaščiti pri nas. Tri complete zaščiti TZD 40 so že prodali na konvertibilni trg.

Branko Robavs, dipl. ing., Leopold Prevc, dipl. ing., Rudolf Čurič, profesor dr. Tomaž Sliwnik in profesor dr. Dušan Kodek iz DO Iskra Avtomatika so prejeli nagrado za delo Mikroračunalniške numerične merilno pozicionirane naprave družine LJUMO PNC. Ta naprava omogoča programsko krmiljenje in numerično merjenje pozicije na obdelovalnih strojih. Razviti sta dve osnovni izvedbi: trikoordinatna za rezalne, vrtnalne in podobne stroje in dvokoordinatna za stružnice in podobno. Napravi omogočata avtomatizacijo ob-

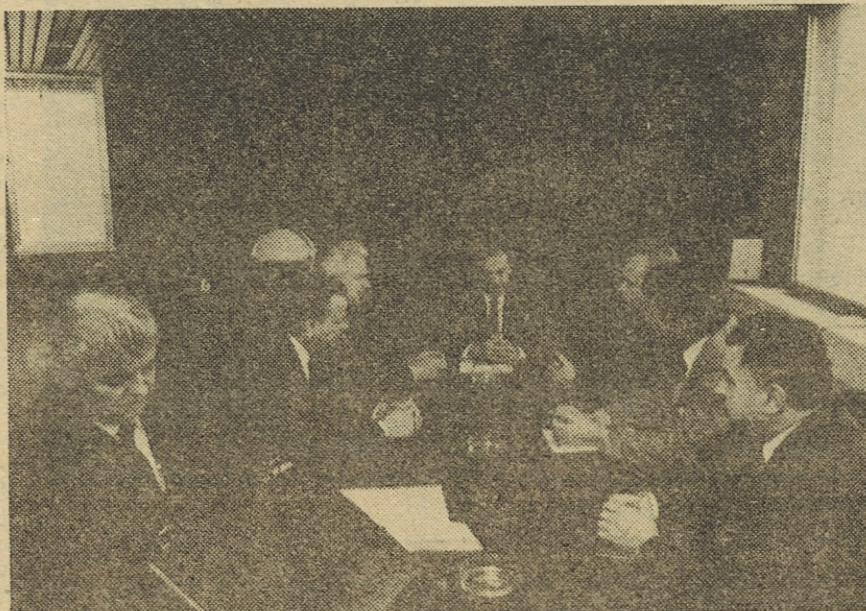
Dipl. ing. Franc Levovnik.

delovalnih strojev klasičnih in novejših konstrukcij, s tem da se poveča kakovost, v veliki meri olajša delo delavca za strojem in občutno poveča produktiv-

nost stroja. Napravi sta uspešno testirani na obdelovalnih strojih v SFRJ, ZSSR in na Kitajskem.

Viljem Gerkeš, Matija Učakar, dipl. ing., Drago Logar, dipl. ing. Zvonimir Capek, ing., Milena Balon, Stane Lampe, dipl. ing., Jurij Hribovšek, dipl. ing. in Nadja Kirin iz DO Iskra Elektrozveze so prejeli nagrado za razvoj in realizacijo letalskega radijskega kompasa. To delo predstavlja nov sodoben izdelek z visoko stopnjo zanesljivosti. Naprava je sad večletnega raziskovalnega dela in je zgrajena na sodobnih načelih. Prednosti te naprave pred drugimi so: združuje vrsto funkcij, ki jih sicer opravljajo ločene naprave, vgrajeno ima avtomatsko prilagoditev sistema ne glede na tip letala, antena je relativno majhna in zamenjuje tri antene, ki jih potrebujejo klasične naprave, dimenzije radijskega kompasa so relativno majhne, aparaturna ima vse ateste iz homologacije. Že za letošnje je predvidena serijska proizvodnja naprav. Zaradi moderne zasnovne in njihove kakovosti je predviden tudi izvoz kot samostojne enote v letalih.

Cveto Brajnik, dipl. ing., Jože Debevc, dipl. ing., Peter Kavčič, dipl. ing.,

Obisk delegacije elektrogospodarstva SAP Kosovo.

SOZD ISKRA

Obisk delegacije s Kosova

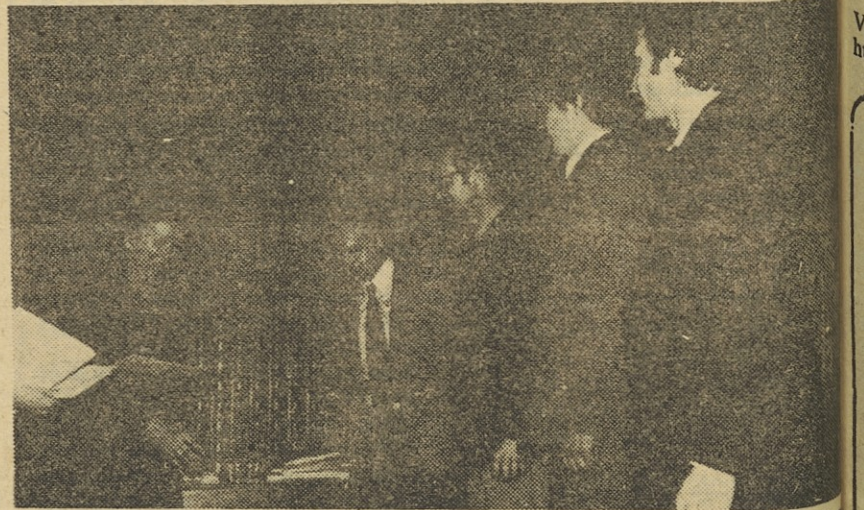
V petek, 8. aprila, sta v Iskro prispela predsednik KPO elektrogospodarstva SAP Kosovo Ilijaz Kurteš, kandidat za predsednika pokrajinskega komiteja ZK Kosovo in član KPO elektrogospodarstva Kosova Sadik Vasilin. Gosta iz Kosova je sprejel predsednik KPO SOZD Iskra Anton Štupanič s sodelavci, beseda pa je tekla predvsem o možnostih za razširitev sodelovanja Iskre pri uresničevanju razvojnih programov kosovskega elektrogospodarstva.

Kot so ocenili na obeh straneh, je bilo to srečanje uvod v poglobljeno vključevanje Iskre v razvoj elektrogospodarstva te relativno slabo razvite avtonomne pokrajine, ki pa ima močno energetsko, surovinsko, kadrovske, v dolo-

čenih pogledih pa že tudi industrijsko-tehnološko zaledje. Iz razgovora je bilo moč zaključiti, da dosedanje sodelovanje v nobenem pogledu ni v skladu s željami in možnostmi na obeh straneh in, da so obojestranski interesi precejšnji. Zato je bil tudi sprejet sklep, da Kosovo v kratkem obišče Iskrina delegacija, ki bo na kraju samem raziskala možnosti za sodelovanje.

Delegacija elektrogospodarstva Kosova je po razgovoru pri predsedniku KPO SOZD Iskra Antonu Štupaniču odpotovala v Kranj, kjer so jo sprejeli v delovnih organizacijah Kibernetika in Telematika. Gostje so si ogledali proizvodnjo, najnovejše proizvodne dosežke in se zadržali v razgovorih z vodstvom omenjenih DO.

SF

Borut Ahačič, Janez Benedik, Janez Grohar in Jože Omejc so prejeli nagrado za tehnično izboljšavo Avtomat za izdelovanje elektromagnetnih jeder. Vsi so poslani v TOZD Orodjarna v Iskri Kibernetiki.

Franci Nadles, dipl. ing., Karol Pravica, dipl. ing. Ilija Rajver, dipl. ing., Andrej Šinkovec, dipl. ing. Stojan Trošt, dipl. ing. in Božo Vukas, dipl. ing. in DO Iskra CEO pa so prejeli nagrado za tehnično izboljšavo Miniaturni laserski razdaljemer.

Osnovni namen novega modela je bil, da z dosledno miniaturizacijo in nekaterimi novimi rešitvami zmanjša razdaljemer na velikost binokularnega daljnogleda, pri čemer morajo ostati druge lastnosti enake. To je bilo mogoče doseči z uporabo kompleksnih tankoplastnih hibridnih vezij. Ta skrbijo za čim manjšo porabo energije, za visoko stopnjo zanesljivosti in za tako mehansko konstrukcijo, ki ob minimalni teži zagotavlja zadostno mehansko stabilnost. Poleg tega je bilo uporabljenih nekaj povsem novih izboljšav. Uporabljena je povsem nova konstrukcija laserja Nd—YAG s pasivnim preklopnikom kvalitete in piramidnim retroreflektorjem, kar povečuje mehansko stabilnost in daje ob zelo majhnih dimenzijah dober izkoristek in ra-

zmeroma veliko energijo izhodnega žarka.

Rezultat izboljšav je laserski razdaljemer, ki je skoraj trikrat lažji od prejšnjega modela.

Ob koncu omenimo še skupino znanstvenikov z Inštituta Jožef Stefan, ki sta za svojo tehnično izboljšavo Avtomat za merilni sistem za merjenje in raznanje karakteristik mehkomagnetnih feritnih materialov prejeli Kidričev nagrado. To so Jernej Böhm, dipl. ing. Aleš Jereb, dipl. ing., dr. Jože Šnajder, Herman Krajč, Marko Drenik in Dušan Gabrijelčič, dipl. ing.

V utemeljitvi je zapisano, da omogoča avtomatski merilni sistem popolno avtomatizacijo postopka na več merjenjih in zagotavlja meritve v desetkrat večjem frekvenčnem obsegu kot drugi pri nas in po svetu do zdaj uporabljeni merilni sistemi. Z uvedbo avtomatskega merilnega sistema je DO Iskra IEZE—TOZD Feriti devetkrat povečala zmogljivost za nadzor kakovosti in zanesljivosti feritnih jeder, ne da bi zaposilila dodatne delavce.

Obrat TOZD TV Pržan v Višnji gori

Težav s prehrano med delom tudi v tem kolektivu kmalu ne bo več, saj bo po predvidevanjih že v tem mesecu v obratu urejen prostor za obrat druž-

bene prehrane. Topla malica bo takoj dostopna tudi temu, manj kot 100 članskemu kolektivu.

Posnetek dokazuje, da so obeti v tamkajšnje Iskraše dobri, saj gradbeni dela naglo napredujejo. Otvoritev prostorov za obrat družbene prehrane zadnja te vrste v široki potrošnji, saj se v drugih temeljnih organizacijah vprašanje že rešili — predzadnji so bili v Tovarni anten in antenskih naprav v Vrhniki, kjer so prostor za menzo uredili v lanskem letu.

Gradbena dela v obratu TOZD TV Pržan v Višnji gori lepo napredujejo.

Bo letošnje leto prelomno za DO Elektrozeve

Čeprav ima DO Elektrozeve tržno zanimiv program, je ta DO v zadnjih letih soočena s stalnimi težavami, ki se takorekoč vrstijo druga za drugo in to vse od kasnitev razvojnih nalog pa vse tja do pomanjkanja deviznih sredstev in organizacijskih nedorečenosti. V tem času smo tudi že slišali veliko mnenj in ugotovitev o poslovanju DO Elektrozeve, zanimivo pa je vsekakor tudi mnenje predsednika DS DO Zorka Ravbarja, ki smo mu zastavili nekaj vprašanj, na katere je odgovoril:

Kaj nam lahko poveste o delu DS DO v preteklem obdobju?
Lahko rečem, da smo se delegati trudili čim več prispevati k napredku naše DO, čeprav nam zaradi številnih, tako očitnih kot zunanjih razlogov to ni edno najbolj uspevalo. Ugotavljam tudi lahko, da smo na DS našli velikotratni skupen jezik, se lepo dogovorili, ko smo morali to izvesti pa se je izkazalo, da moramo biti zainteresirani za naše interese TOZD močnejši ter da za vsaj nekaj sklepov niso bili izvršeni tako, kot so bili zamišljeni. Zakaj je tako, je težko določiti odgovoriti, velja pa, da moramo biti TOZD marsikaj premožno usodne povezanosti v DO ter, da moramo biti poslovni rezultati določene te-

žnje organizacije vplivajo na vse DO v DO. Predvsem pa še, da imamo veliko neuskajeno delo na tako pestrih programih in ob taki lokacijski razporedjenosti kot je v DO Elektrozeve, edno negativne in dalekosežne posledice.

Sicer pa lahko rečem iz svojih izkušenj, da so pobude, npr. našega DS, ki bile spremljane z ustreznim pojasnjenjem, rodile zadovoljive rezultate. Zato tudi menim, da bi si lahko v DO prihranili marsikatero težavo, če bi se več in bolj strpno dogovarjali. V preteklem letu, ko nas čaka zaradi izvrševanja sanacijskega načrta še veliko težav, moramo biti pripravljeni, da bomo morali to še posebej upoštevati.

glede dela DS v teh letih bi še dejal, da smo najbrž premalo naredili za določanje naše poslovne politike, predvsem pa za pobude, ki bi lahko pripeljale do boljnjih poslovnih rezultatov in jasnejših zastavljenih strateških ciljev. Če bi delali na »gaševanju« in premalo na iskanju dolgoročnih rešitev. Je pa tudi res, da so nas nezadovoljivi gospodarski položaji in številne težave v to tudi silile.

Kako ocenjujete gospodarski položaj in programsko usmeritev DO?
Glavne značilnosti našega sedanjega gospodarskega položaja so nedvomno: majhna realizacija in zato tudi precejšen dohodek, premajhna obratnost sredstva, ki so povrh še vezana v veliki preveliki zalogah in še vedno nezaveseljivo je, da v zadnjih mesecih zmanjšamo povečanje mesečne realizaci-

Krožki za izboljšanje proizvodnje
Tudi v republiškem merilu pridobivajo krožki svoje mesto v pospeševanju inventivne dejavnosti. Dne 21. 4. 1983 bo v prostorih hotela Kompas v Ljubljani potekalo posvetovanje o krožkih za izboljšanje proizvodnje pod pokroviteljstvom GZ Slovenije. Uvodno besedo bo imel član predsedstva GZ Jugoslavije Anton Stipanič. Na posvetovanju, ki bo dalo pregled nad dosedanjim delom na tem področju, bo sodelovala tudi Iskra.

Vsa področja kakovosti v DO imajo pospeševalci so že dobili vabilo. Vse interesente vabimo, da se na posvetovanja udeležijo.

je, ki je v primerjavi z lanski istimi meseci bistveno večja, a žal še vedno ne dovolj velika. Tudi trendi na področju zunanjetrgovinske menjave so razmeroma ugodni, čeprav še vedno nezadovoljivi. V lanskem letu smo namreč dosegli bistveno povečanje izvoza, s široko zastavljeno akcijo v DO pa smo tudi uspeli nadomestiti veliko uvoženih materialov z domačimi. Pokazalo se je, da smo z izjemnimi prizadevanji celotnega kolektiva sposobni dosegati rezultate, ki smo jih še pred dvema letoma imeli za neuresničljive.

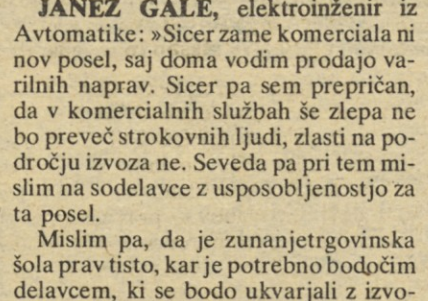
Na področju programske politike, je DS obravnaval in sprejel kriterije za ocenjevanje novih razvojnih projektov,

Ob zaključku četrletja je TOZD TTS dobavila svojemu kupcu iz Sovjetske zveze izmed serij VF naprav ter s tem zaključila prvo četrletje neprimerne uspešne in lansko. Na sliki: tehniki — končni merilci po zaključenem umerjanju ob napra-

Gojenci zunanjetrgovinske šole resno delajo

Iskrina zunanjetrgovinska šola je sredi največjega dela. To je že četrta generacija slušateljev, ki osvajajo potrebno znanje za delo na svetovnih trgih. Ob našem obisku smo trem bodočim izvoznim komercialistom postavili po 2 vprašanja: Ali zunanjetrgovinska šola dosega svoj namen? In drugo: Se ne bojite, da bo preveč ljudi za Iskrino zunanjetrgovinsko dejavnost?

JANEZ GALE, elektroinženir iz Avtomatike: »Sicer zame komercialista ni nov posel, saj doma vodim prodajo varilnih naprav. Sicer pa sem prepričan, da v komercialnih službah še zdaleka ne bo preveč strokovnih ljudi, zlasti na področju izvoza ne. Seveda pa pri tem mislim na sodelavce z usposobljenostjo za ta posel.

Mislil pa, da je zunanjetrgovinska šola prav tisto, kar je potrebno bodočim delavcem, ki se bodo ukvarjali z izvozom. Tudi vse boljša postaja. Menim, da se na teh predavanjih nekaj naučijo tudi organizatorji, saj je šola iz leta v leto boljša. Obremenitev pa je iz generacije v generacijo večja. Mi imamo redno po vsaki temi preizkusne teste pa okrogle mize o raznih vprašanih tako, da pride povprečno 13 ur programa dnevno, tudi ob sobotah.

BORIS VIDMAR, ekonomist iz novogoriške Avtoelektrike, dela pa kot izvozni referent v domači DO: »Novi za nas so »kazusi«. To so praktični poslovni primeri, ki jih rešujemo. To je gotovo dobra metoda, saj se ob njih razjasni kopica strokovnih vprašanj, od ekonomike, prek prava, različnih pozitivnih predpisov in praktičnih prijemov.

ki naj bi nam omogočili izboljšati našo programsko usmeritev. Po eni strani bi potrebnost dopolnjevanja proizvodni program z novimi, za tržišče zanimivimi izdelki, po drugi strani pa bo nujno intenzivno čiščenje programa predvsem na osnovi rentabilnosti proizvodnje posameznih izdelkov, ali skupin izdelkov.

Na teh področjih bo tudi v bodoče težišče dela naših poslovnih struktur in seveda DS, ki bo še intenzivneje spremljal in usmerjal vse te dejavnosti.

Na koncu bi rad izrazil svoje globoko prepričanje, da je glavna moč naše DO v velikem znanju in izkušnjah naših strokovnih delavcev. Prav zato je po mojem mnenju izredno nevaren pojav, ki ga v zadnjem času opažamo. Gre namreč za odhajanje strokovnjakov, zaradi česar to svojo komparativno prednost intenzivno izgubljam. Z nujnimi in hitrimi ukrepi bomo morali ta pojav ustaviti.

To je posebno važno prav zdaj, ko smo dokončali ali dokončujemo nekaj izredno pomembnih večletnih projektov, v katere smo vložili veliko truda, časa in sredstev. Lahko bi celo rekli, da smo v nekem smislu na prelomnici, ko bi lahko doseganje nezadovoljive poslovne rezultate spremenili v uspešnejše, v naslednjih letih pa celo v zelo uspešne. Eden izmed osnovnih pogojev za to pa je brez dvoma ohranitev našega strokovnega kadra, brez katerega na tako zahtevnem razvojno-proizvodnem področju, kot je naše, ni mogoče napredovati.

Katere naloge so v DO zdaj najvažnejše?
Odgovor je preprost in kratek: sanacija DO, kar pomeni, da moramo letos doseči bistveno boljše poslovne rezultate. Naloga prav gotovo ni lahka, je pa ob zavzetem in odgovornem delu vsakega in vseh naših delavcev izvedljiva. Pomoč SOZD, ki smo je bili deležni že v preteklem letu pa bo za ta prizadevanja še bolj dragocena.

B.Č.

O številu komercialistov v zunanjetrgovinski dejavnosti pa mislim, da jih zlepa ne bo preveč, zlasti tistih dobro podkovanih in izkušenih. Če upoštevamo težke gospodarske pogoje pri nas in drugod po svetu, vemo, da trženje ni igračka, niti posel za diletante. Program se mi zdi v šoli prenatrpan, vendar pa je prav to znanje tisto, kar še potrebujemo, da bomo uspešno delali na svetovnih trgih. Če pa upoštevamo, da imamo predavatelje, ki so najboljši slovenski teoretiki in praktiki, je gotovo, da bomo dobili tudi tisti del teoretičnega znanja, ki smo ga dolej pri svojem delu najbolj pogrešali.

(Nadaljevanje na 6. strani)

TOZD TGA, RETEČE

RAZPRAVLJALI O POKOJNINSKEM ZAKONU

Tudi v Tovarni gospodinjstkih aparatov v Retečah so se vključili v skupno akcijo SZDL in sindikata pri obravnavanju predloga novega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Razprave, ki so jo organizirali za predstavnike DPO, samoupravnih in poslovnih organov v četrtek, 29. marca, se je udeležila tudi delegacija DSSS Široke potrošnje.

Razprava je tekla predvsem o vprašanih, ki zadevajo delavce v združenem delu, še posebej pa je bilo veliko besed okrog določanja pokojninske dobe, možnosti za predčasno upokojitve, o višini najvišje in najnižje pokojnine itd.

Pripombe iz razprave bodo iz temeljne organizacije v Retečah posredovali SZDL, menija pa bodo služila tudi kot prispevek sindikatu SOZD Iskra pri obravnavi tega dokumenta.

SF

Aktiv invalidov Iskre Avtoelektrike Nova Gorica so pred dnevi obiskali člani društva paraplegikov severnoprimorske regije. Po prisrčnem pozdravu so si ogledali tovarno generatorjev in elektrone ter se v živo seznanili s tehnološkim procesom in utečeno proizvodnjo. Za prenekatero je bil ta obisk izredno doživetje, saj so bili prvi med tekočimi trakovi in obdelovalnimi stroji. Zanimivo je tudi, da ostalih proizvodnih TOZD niso mogli ogledati zaradi nevarnosti preluknjanja gumijastih koles na invalidskih vozičkih z ostružki, zato so se pa toliko dlje časa zadržali na skupnih pogovorih. Ob topli malici v delavski restavraciji je tekla beseda o reševanju problemov aktiva invalidov Iskre Avtoelektrike in njihovega društva, Vladimir Fornazarič je predstavil Iskro Avtoelektriko, predsednik aktiva invalidov Marjan Batistič pa je gostom spregovoril o nastanku društva, ki so ga ustanovili maja 1979, v njem pa je 124 invalidov vseh kategorij. (Podatki so za TOZD in DSSS v Sempetru).

Potrebe po sodelavcih

Na tem mestu bomo redno objavljali vse prosta dela in naloge v Iskri, tako za redno delo kot za sodelovanje v občasnih projektih. Za vsakega sodelavca je potrebno podpisati pogodbo o sodelovanju. Prav tako bo v skladu z 88. členom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD objavljali sproščene sodelavce, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne morejo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki sami želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpise za vodilne in vodstvene delavce in naloge. V glasilo, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prispela k nam do vključno vsakega ponedeljka.

Objava zbira in ureja: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana, E-11, telefon 324-061.int. 21-25.

ISKRA COMMERCE — TOZD ZUNANJI TRG

- Referent samoupravnih organov**
Pogoji: končana upravno administrativna šola, aktivno znanje stenografije, 2 leti delovnih izkušenj
Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov Iskra Commerce — Kadrovska služba, Ljubljana Topniška 58.
- ISKRA AVTOMATIKA — TOZD PROJEKTIRANJE IN GRADNJA SISTEMOV, LJUBLJANA.**
- Projektant 6**, 2 delavca za delo na inozemskem projektu za avtomatizacijo železniskega prometa z moderno tehnologijo in mikror računalniki
Pogoji: dipl. ing. elektrotehnik, smer avtomatika, ali računalništvo, 2 leti delovnih izkušenj
Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (1 leto)
- TOZD TRZENJE**
- Vodja skladišča**
Pogoji: Ekonomski tehnik, 4 leta delovnih izkušenj s področja skladišnega poslovanja
Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.
- TOZD NAPRAVE IN ELEMENTI ZA ENERGETIKO IN TELEINFORMATIKO**
- Vodja tehnologije**
Pogoji: dipl. ing. elektrotehnik, 4 leta delovnih izkušenj na področju tehnologije in elektronskih naprav
- Samostojni tehnolog (3 delavci)**
Pogoji: ing elektrotehnik, 4 leta delovnih izkušenj
- Inženir aparature opreme (2 delavca)**
Pogoji: dipl. ing. elektrotehnik, 3 leta delovnih izkušenj
- Razvijalec (2 delavca)**
Pogoji: dipl. ing elektrotehnik — elektronik.
- DSSZ**
- Tajnica DSSZ**
Pogoji: ekonomski ali administrativni tehnik, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov: Iskra Avtomatika DSSZ področje za kadrovske zadeve, Kotnikova 6, Ljubljana, kjer lahko dobite tudi dodatna pojasnila.
- TOZD — TOVARNA ORODJI**
- Vodje konstrukcije**
Pogoji: visoka ali višja izobrazba strojne smeri, 3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 90 dni
- Tehnolog kontrola**
Pogoji: višja ali srednja izobrazba strojne smeri, 3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 90 dni
- Samostojnega vzdrževalca**
Pogoji: srednja izobrazba strojne smeri, 3 leta delovnih izkušenj pri vzdrževanju obdelovalnih strojev, poskusno delo 90 dni
- Rezkalca**
Pogoji: poklicna kovinarska šola, 4 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni
- Orodjarja (dva delavca)**
Pogoji: orodjar, 4 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni
- Brusilca za posklovno brušenje (dva delavca)**
Pogoji: poklicna kovinarska šola, 4 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni
- Strugarja (dva delavca)**
Pogoji: poklicna kovinarska šola, 4 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni
Delo je za nedoločen čas. Pismene prijave z dokazili pošljite na naslov Iskra Avtomatika, TOZD Tovarna orodij, Ljubljana Stegne 15b.

RAZPIS ISKRA INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO LJUBLJANA, TOZD Tovarna orodij Ljubljana, Stegne 15

Delovski svet razpisuje dela in naloge

VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA
Pogoji: visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj
Poleg z zakonom določenih in zgoraj navedenih pogojev bomo pri izbiri upoštevali tudi celovitost strokovnih znanj in osebnostnih kvalitete in sposobnosti po družbenem dogovoru o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin.

Dela in naloge razpisujemo za 4 letni mandat.
Prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa v kadrovsko službo na gornji naslov z oznako »ZA RAZPISNO KOMISIJO«.

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju na delavskem svetu TOZD.

Beseda o splošnem združenju elektroindustrije Slovenije

Poleg svoje delovne obveznosti pomočnika KPO SOZD Iskre opravlja ing. Gojmir Blenkuš tudi funkcijo predsednika izvršilnega odbora Splošnega združenja elektroindustrije Slovenije. Zato smo se napotili k njemu z nekaj vprašanji, na katera se je rad odzval:

Kako bi nam to združenje predstavilo?

V Splošno združenje elektroindustrije Slovenije, ki deluje v okviru Gospodarske zbornice Slovenije, so vključene vse OZD elektroindustrije Slovenije. Najvišji organ tega združenja je skupščina, ki jo sestavlja 70 delegatov, voljenih v OZD. Njen operativni organ pa je izvršilni odbor, ki ga voli skupščina in ima 19 članov; v okviru izvršilnega odbora pa delujejo še strokovni odbori.

Združenje je mesto, kjer se sestajamo in pogovarjamo o problemih in težavah, dogovarjamo za skupinske akcije in druge aktivnosti. Dovolj aktivnosti je bilo v preteklem obdobju predvsem na področju preskrbe z osnovnimi surovinami in zunanjetrgovinskega nastopa članic združenja.

Delamo pa na projektu elektroindustrija 2000, ki bo predvidoma zaključen že konec tega leta.

Pretekli teden je bila prva skupščina v novem sestavu. Na tej seji ste obravnavali tudi vprašanje aktivnosti in nalog združenja pri uresničevanju enotnih kriterijev po 69. a členu zakona o deviznem poslovanju in zagotavljanju reprodukcije oskrbljenosti. Kaj ste v zvezi s tem sklenili?

Skupščina združenja elektroindustrije Slovenije je priporočila OZD elektroindustrije, da preučijo možnost realizacije sprejetih planskih obveznosti na področju ekonomskih odnosov s tujino, zlasti planiranega konvertibilnega izvoza, ob konkretizaciji sprejetih enotnih kriterijev po naveden členu omenjenega zakona.

Poleg tega naj se v združenju nadaljujejo aktivnosti za usklajevanje programov v okviru dejavnosti elektroindustrije in reprodukcijah povezavah v jugoslovanskem prostoru. Združenje bo zagotovilo tekoč pretok informacij o tovrstnih aktivnostih ter ev. sprejetih zakonskih aktih, ki zadevajo področje ekonomskih odnosov s tujino.

Združenje bo nudilo pomoč OZD v smislu skupnega nastopa in poenotenje pogojev oz. osnov za samoupravno sporazumevanje po 67. in 68. čl. Zakona o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih s tujino, zlasti v primerih, ko gre za oskrbo s pomembnejšimi repromateriali (baker, železo).

Dogovorili smo se tudi, da je delegate v Splošnem združenju industrije predelave kovin Jugoslavije treba pra-

GOJENCI ZUNANJETRGOVINSKE ŠOLE RESNO DELAJO

(Nadaljevanje s 5. strani)

GORAZD CUZNAR, ekonomist, vodja tržnih informacij v Elektrovezvah: »Po dveh mesecih študija na tem intenzivnem tečaju ugotavljam, da je velik del programa zelo koristen in tak, kakršnega potrebujemo. Spoznavamo čisto nova področja, ki se z njimi še nismo srečali v praksi. Pridobljeno znanje nam bo omogočilo, da bomo marsikaj lahko rešili strokovno, kar smo dozdaj pogostokrat opravili bolj površno in intuitivno.

Žal pa je program zelo napet in je za marsikako razčiščenje premalo časa. Saj ne gre za balast, vendar je v preobilici informacij tudi težko delati. Kar pa se števila zunanjetrgovinskih delavcev, zlasti dobro usposobljenih tiče, mislim, da jih zlepa ne bo preveč, nasprotno, zelo jih primanjkuje in lahko nas bodo porabili.«

FY

vočasno obveščati o ugotovitvah predlogih, sprejetih v okviru Splošnega združenja elektroindustrije in Gospodarske zbornice Slovenije, da bi le-te zastopali pri usklajevanju skupnih programov izvoza in uvoza ter določanju razpolaganja z devizami za reprodukcijske potrebe.

Na seji ste razpravljali tudi o projekciji možnih sprememb cen proizvodov in storitev za članice združenja elektroindustrije v letu 1982. Kaj bi nam mogli reči o tem in o razmerju med rastjo cen in stabilizacijskimi usmeritvami?

Tekoča rast cen v naši panogi je ob koncu julija lani dosegla 10,3%, medtem ko je bila v ostali industriji že presežena programska 14%-na rast, in dejansko dosežena 15,3% rast cen. Do konca leta pa je tekoča rast cen v elektroindustriji SFRJ dosegla 12,7%, medtem ko je za republiško pristojnost ta rast le nekoliko nad programom z 13,1 %-no izkazano rastjo cen. Seveda pa mislim, da gre pri tej vse preveč za posege administrativnega reševanja cen namesto upoštevanja ekonomskih pogojev in tržnih zakonitosti.

Resnici na ljubo pa moramo ugotoviti, da smo v našem združenju z dobro pripravljeno in usklajeno akcijo uspeli izvesti realizacijo celotnega programa rasti cen v skladu s stabilizacijskimi usmeritvami, vendar pa smo bili v teh naporih zelo osamljeni, čeprav je primer vreden posnemanja, saj bi le tako mogli čimprej doseči stabilizacijske cilje.

TOZD MAGNETI

Novi stroji zahtevajo več znanja

V tovarni magnetov so pred dvema letoma pognali nove stroje v prenovljenih in novih prostorih. Avtomatika in visoka produktivnost sta bila cilj investicije. In kako zdaj te stroje uporabljajo, vzdržujejo in izkoriščajo? Tako nekako smo vprašali vodjo vzdrževanja Jožeta Tomšiča.

»Novi avtomatski stroji so se v proizvodnji odlično izkazali. Proizvodnja se je povečala, kvaliteta tudi, poleg tega pa so tudi boljši pogoji dela za vse nas.

Nova tehnologija pa je pred nas vzdrževalce postavila vrsto novih zahtevnih nalog. Predvsem smo se srečali s čisto novim področjem — z elektronsko in mikroelektronsko avtomatiko. Seveda smo vzdrževanju kos, sicer tovarna ne bi tekla. Vendar je treba mnogo truda, prizadevnosti in tudi priučevanja. Zlasti pa ugotavljamo, da nas je vzdrževalcev premalo in da bi rabili še kakega strokovnjaka, zlasti elektronika,« pravi mojster Jože.

To je že kar klasičen problem pri »skoku« v avtomatiko. Sodobna tehnološka oprema terja več strokovnega vzdrževalskega kadra, ki pa ga, zlasti izkušenega ni lahko dobiti. Poleg tega je treba vedeti, da nobenega vzdrževalca niso ob investiciji in posodabljanju poslali na priučevanje k proizvajalcu opreme. Tako si fantje pomagajo le s svojim znanjem, načrti, navodili in samoizobraževanjem. Seveda jim priskočijo na pomoč tudi domači inženirji, vsaj takrat, ko pride do težjih strokovnih problemov.

Glede na zastavljene cilje izvajanja politike cen v našem združenju v letu 1982 nedvomno lahko ugotovimo, da se je uresničevala predvidena enotnost programa rasti cen, vendar, žal, samo v naši panogi, medtem pa so se ustvarjala nesorazmerja med našo in ostalimi panogami. S takim neusklajenim izvajanjem programa pa smo ponekod tudi v naši panogi poglobili in ne zmanjšali nesorazmerje med cenami.

Največ so prekorčile programske rast cen druge, predvsem surovinske panoge. To se bo nedvomno odrazilo v poslovanju letošnjega leta, če ne bo mogoče pravočasno uskladiti novih cen končnih izdelkov. Pričakovati je, da glede na povedano mora priti do odmrznitve rasti cen na našem področju!

Torej lahko v letu 1983 pričakujemo zvišanje cen?

Projekcija temelji na prognozah 20% splošne rasti cen in ob soodvisnosti gibanja cen vhodnih gradiv predvideva v poprečju 18% rast cen. Če se ostale panoge — naši dobavitelji — ne bodo na ustrezen način vključili v planiranih 20%, pa bo potrebno pristopiti ponovno k analizi vplivov hitreje rasti cen in zahtevati ustrezno višje povečanje cen končnih izdelkov v elektroindustriji. Smo pa sprejeli dodatni sklep in priporočilo, da je potrebno čimprej iz administrativnega reševanja cen preiti na reševanje problematike, izhajajoč iz ekonomskih zakonitosti in tržnih pogojev, pri čemer naj bi bilo v bodoče potrebno kontrolirati le še cene energetiki, bazni industriji, bazni kemiji, transportu in zvezam, glavnih prehrabnih proizvodih in segmentih, ki so nanje neposredno vezani.

Za druge pa naj bi veljalo, da tam, kjer je večja ponudba ob povpraševanju, lahko svobodno formiramo cene in pustimo delovanje tržnim zakonitostim. Nato, če se poveča cena neke surovine, naj velja za formiranje cen izdelka, ki to surovino uporablja, avtomatizem. In nazadnje: za nove izdelke naj velja svobodno formiranje cen, saj sicer negiramo vsa inovacijska in razvojna prizadevanja.

Mak

OB RAZSTAVI

Inovacije za stabilizacijo

Ljubljanska banka — Združena banka, Raziskovalna skupnost Slovenije in Gospodarska zbornica Slovenije so 11. aprila 1983 odprle sedmo razstavo inovacij. Vsakoletna razstava je edina tovrstna manifestacija v Sloveniji, katero se spominjamo na našega velikega revolucionarja in pobudnika vavcijske dejavnosti, Borisa Kidriča. Tokrat je predstavljeno 73 dosežkov, ki so bili preizkušeni in uspešno preneseni v proizvodnjo. Inovatorjem in organizacijam, ki razstavljajo inovacijske dosežke, je Raziskovalna skupnost Slovenije podelila simbolične inovacijske verige. Priznanja naj pomenijo vse udeležence v inovacijskem procesu — od iskanja idej, njihovega proučevanja in uvajanja v prakso do financiranja take dejavnosti — k hitro uveljavljanju domačih raziskovalnih dosežkov.

Na letošnji razstavi, ki je odprta v avli Ljubljanske banke na Trgu revolucije, so že drugič prikazani tudi izumi in tehnične izboljšave, za katere so avtorji prejeli nagrade Sklada Borisa Kidriča za izume in tehnične izboljšave.

Predsednik koordinacijskega odbora udeležencev družbenega dogovora o inovacijah mag. Peter Kunc je ob otvoritvi razstave »Inovacije za stabilizacijo '83« dejal, da so ideje Borisa Kidriča še danes sveže in pomenijo osnovno usmeritev naše raziskovalne dejavnosti. Naslov razstave je primeren, saj so sadovi inovacijskih naporov pomemben temelj za stabilizacijo delovnih organizacij, v katerih jih uvajamo.

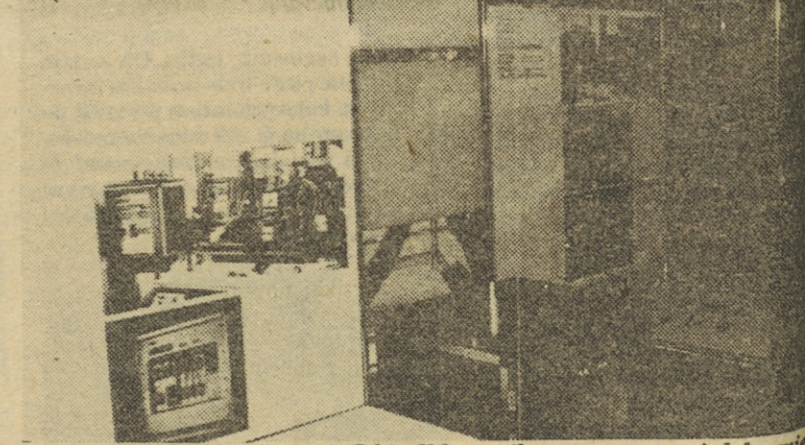
Pred leti podpisan družbeni dogovor o inovacijah je danes še pomembnejši, postaja namreč osnova, okrog katere se razraščajo številne dejavnosti. V letu 1982 je koordinacijski odbor, ki usmerja aktivnosti podpisnikov dogovora, pripravil zamisel o oblikovanju inovacijskega sklada, s katerim bi pod ugodnimi pogoji kreditirali tehnične

utone v sivi vsakdanjosti. V nekaterih okoljih so to že spoznali in zato vsakdanji utrip ter pravilniki obremenjeni z uravnalovkami ter kratkimi mišljenjem, temveč delavci na vseh ravneh kot uigrane, ki nesebično rešuje zastavljene naloge. Težave naših velikih gospodarskih stemov, ki so se do nedavnega opirali na tujo tehnologijo in znanje, pri tem zanemarjali razvoj lastnih strojev in domačega znanja, nam jasno kažejo, kakšne morajo biti poti iz sedanje gospodarske krize, nos lastnih dosežkov v prakso je naša osnovna usmeritev.

Osnovni pogoji za takšno usmeritev razvojne strategije so ustrezno miranje in stimulatívni družbeno-nomski ukrepi, ki bodo postali sestavni del gospodarskega vedenja. Bomo nenehno vključevati vse delovne in izobraževalni procese za obvladovanje novih kvalitativnih zahtev, sodobnih procesov in izdelkov, inovativno zmišljaj in procesov na vseh področjih.

Ob otvoritvi razstave »Inovacije za stabilizacijo '83« je republiška raziskovalna skupnost podelila inovatorjem, OZD in raziskovalnim organizacijam priznanja — inovacijske verige. Priznanje za Orodjarno je prevzel Milan Ba...

Ekspонат TOZD Orodjarna iz Iskre Kibernetike — avtomat za izdelovanje tromagnetnih jeder, s katerim je Orodjarna nadomestila uvoz dragih naprav. Primer uspešnega prenosa domačega znanja v prakso.

zamislj vse do končnega izdelka. Odbor je razreševal tudi kompleksno problematiko prenosa znanja, uvajanja tehnološke informatike in spodbujanja množične inventivne dejavnosti ter prenosa domačih raziskovalnih dosežkov v prakso.

Kritično je treba priznati, je povedal predsednik P. Kunc, da nam je ostalo še veliko dela. Začetni polet se je ohladil ob spoznanju, da zastavljenih premikov kljub volji neposrednih udeležencev in vloženim naporom ni možno rešiti v kratkem času. Te cilje bomo dosegli, če bomo vztrajni v daljšem obdobju in bomo uspeli spodbuditi široko fronto delovanja v preoblikovanju družbene zavesti pri stimulaciji inventivne dejavnosti, pri sistemskih ukrepih in pri finančni podpori celotne inovacijske verige.

V raziskovalni dejavnosti naše republike imamo številne kadre, nad 2.000, ki so zelo izkušeni in usposobljeni za reševanje zahtevnih raziskovalnih nalog. Mnogi med njimi so mednarodno priznani strokovnjaki. Za večji prodor novih idej potrebujemo tudi mlajše kadre, je poudaril P. Kunc, ki so sicer manj izkušeni, manj priznani, zato pa veliko bolj vitalni in ustvarjalni. V optimalni kombinaciji bosta izkušnost in mladost nosilca nadaljnega razvoja naših raziskav in prenosa znanja v prakso.

Za ustvarjalno delo raziskovalcev, inovatorjev in racionalizatorjev moramo oblikovati ustrezno delovno klimo. Ustvarjalnost je občutljiva tvorba, ki brez ustrezne podpore hitro

dela in življenja. Dosedanji vzpodbujanja inovacijskih procesov nas niso bili zadostni.

Razstava »Inovacije za stabilizacijo '83« kaže samo droben presekok skupnega delovanja na področju raziskovalnega dela in uvajanja inovacijskih dosežkov v prakso. Vendar predstavljene eksponate zgorevno da ob relativno skromnih sredstvih lahko razvijamo tudi pomembne zvođe in opremo za naš nadaljnji razvoj.

Lani je bilo financiranih 25 inovativnih skupnem znesku 595 milijonov dinarjev, od česar je Ljubljanska banka s pomočjo meljnimi bankami odobrila za 305 milijonov dinarjev posojil po ugodnih pogojih. Prav razumevanju upravljavcev družbenih sredstev v Ljubljanski banki se moramo zahvaliti za realizacijo idej, ki bi sicer ostale, tako kot so v ilne druge, zaprte v predalih — v min naši nesposobnosti, da najdemo sredstva za izvedbo odličnih idej.

Iskrini raziskovalni in razvojni delavci in inovatorji so na omenjeni razstavi inovacij predstavili kar 15 dosežkov, večina je tudi prejela nagrado Sklada Borisa Kidriča. Največ inovacij ima Iskra Avtomatika, tej sledijo Iskra Kibernetika, Elektrovezje, Široka trošnja, IEZE, Center za elektroopremo in Telematika.

Razstavo inovacij bodo iz Ljubljanske banke kasneje prenesli tudi v druge slovenske mesta.

Pred otvoritvijo tradicionalne razstave inovacij v LB je bila v Iskrini poslovni stavbi tiskovna konferenca, ki so se poleg predstavnikov sredstev obveščanja udeležili predstavniki občinskih raziskovalnih skupnosti, inovatorji in predstavniki OZD, ki se predstavljajo na razstavi inovacijskih dosežkov.

Novosti v zakonu

Že v prejšnji številki našega glasila smo obravnavali nekaj novosti v zvezi z novim Osnutkom zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Tokrat smo želeli pogovor nadaljevati, zato smo se obrnili na strokovnega sodelavca SOZD Iskra Jožeta Goloba, da bi nam povedal, katere bistvene novosti poleg že navedenih v prejšnji številki, Osnutek še prinaša.

Poleg novosti, ki so omenjene že v prejšnji številki, in se nanašajo na preinvalidskega zavarovanca v združeno Osnutek novega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju SRS prinaša še naslednje pomembne novosti:

razširja krog zavarovancev, kar se posebej nanaša na vrhunske športnike in kmete,

ureja nov inštitut zajamčene pokojnine, določa višino najnižje in najvišje pokojnine, ter določa okvire plačilne pokojnine,

uvaja obvezno vsklajevanje pokojnin v tekočem letu in

na novo ureja tudi pogoje za priložnostno in odmero družinske pokojnine (vdova, razširitev kroga upravičencev...).

Ali prinaša Osnutek tudi novosti v zvezi z odmero starostne pokojnine? Osnutek zakona ne prinaša bistvenih sprememb, saj se starostna pokojnina še vedno odmerja po enotni stopnji, tako da znaša za 40 let (oz. za ženske) 85 % od pokojninske osnove. Zakon pa predlaga, kot bistveno novost možnost predčasne upokojitve, in sicer je ta možnost dana zavarovancu, ko dopolni 35 (oz. 30) let pokojninske dobe in 55 (oz. 50) let starosti.

Pri tem pa zakon predvideva tudi določene postavke za vsako leto predvidenega odhoda v pokoj pred dopolnitvijo siceršnje zahtevane starosti 60 (oz. 55) let in predlaga odbiten odstotek 1,5 % (oz. 2 %) za vsako leto.

Omenili ste, da Osnutek uvaja nov inštitut zajamčene pokojnine. Ali nam lahko o tem poveste kaj več?

Zajamčena pokojnina pripada zavarovancu, ki uveljavlja pravico do starostne pokojnine s pokojninsko dobo let (s polno pokojninsko dobo) delavcu ki je pridobil pravico do

revalorizacije, se končno odpravlja stalno zaostajanje rasti pokojnin za nominalnimi OD, kar je v času inflacije, kakršno imamo, bistveno zmanjševalo realne pokojnine in s tem standard upokojevcv.

Naslednje vprašanje pa se nanaša na razširitev kroga upravičencev do družinske pokojnine?

V tej zvezi bi omenil predvsem to, da ima pravico do družinske pokojnine tudi oseba, ki je živel z zavarovancem v življenjski skupnosti, izenačeni z zakonsko zvezo, ter bratje in sestre ter otroci brez staršev, ki jih je zavarovavec vzdrževal in preživljal — pri čemer za otroke brez staršev veljajo tudi otroci, ki imajo starše, pa le-ti ne skrbijo zanje. Omeniti velja tudi, da sta po Osnutku vdovec in vdova izenačena pri pridobivanju družinske pokojnine in sicer gre obema pravica do nje, ko dopolnita starost 50 let.

Povedati velja še to, da se bodo po novem Osnutku zakona pokojnine — kot je to določil že zvezni zakon — izplačevale za nazaj. Poleg omenjenih pomembnejših novosti Osnutek zakona prinaša še vrsto manjših sprememb, o katerih bomo pisali še ob drugih priložnostih.

Ob zaključku pa še to, da je v SOZD Iskra na vseh ravneh, tako v okviru sindikata ter drugih DPO obravnava o Osnutku zakona že potekala in iz teh obravnav so bile posredovane tudi nekatere pripombe, podane tako s strani ZB Avtomatika, kot s strani kolegija sekretarjev, nosilcu javne razprave — Republiški konferenci SZDL.

M. Ovsenik

Kako pa je z najvišjimi določenimi pokojninami?

„Vsekakor so zanimive tudi najvišje starostne pokojnine, ki jih osnutek zakona določa v 25. členu v dveh variantah: po prvi naj bi najvišja starostna pokojnina znašala 85 % 3,5 kratnega povprečnega OD v SRS v preteklem letu; to naj bi v preteklem letu pomenilo 1042.069,50 din, po drugi varianti pa naj bi maksimalno pokojnino določili s samoupravnim splošnim aktom SPIS.“

Zanimive so tudi določbe Osnutka zakona o usklajevanju pokojnin v tekočem koledarskem letu. Kaj nam lahko poveste o tem?

„Zakon v zvezi s tem predvideva, da se morajo pokojnine med letom obvezno vsklajevati v rokih, ki jih določa samoupravni splošni akt skupnosti in sicer tako, da poprečno povečanje pokojnin v posameznem koledarskem letu doseže najmanj 90 % rasti nominalnega OD delavca zaposlenega v SRS v tekočem letu. S to določbo, ki predstavlja izvedbo principa

»Združimo razmišljanja« — serija plakatov

Iskrini Marketing se je v dogovoru z Iskrinimi delovnimi organizacijami in Delovno skupnostjo Skupnih služb SOZD Iskra odločil za izdajo devetih plakatov, ki bodo na svojevrsten, tudi dekorativen način obravnavali različna vprašanja iz našega dela. Teme, ki jih obravnavajo so izobraževanje ob delu, kakovost, varčevanje z energijo, varstvo pri delu, inovacije, izraba delovnega časa, domači materiali, itd.

Z izdajo teh plakatov se je Marketing pridružil prizadevanjem v Iskri, da v sedanjem ekonomskem in družbenem trenutku čimbolje gospodariamo, plakati pa v nevsiljeni obliki tudi že govorijo o nujnosti prestrukturiranja proizvodnje kot eni od prvih nalog, ki nas čaka in ki jo delno tudi že uresničujemo, zato da bi odbržali sedanjo vlogo in ostali še naprej konkurenčni, predvsem v svetovni menjava.

Plakati so razdeljeni na dva dela. V stripu zgoraj nastopajo stalni tipi ljudi iz kamene dobe, ki na humorističen način in v žargonu obravnavajo prej omenjene dandanašnje aktualne teme. Spodnji del plakatov v resnem besedilu govori o tem, kaj je Iskra na posameznih področjih že storila, kaj bi lahko in kaj bi morala ter kakšen je daljnosežnejši družbeni in ekonomski pomen naporov, ki jih, in ki bi jih morali vlagati v posamezna področja. Osnovni namen obeh delov, humori-

stičnega in resnega, je torej ta, da nas skuša ob svoji dekorativnosti vspodbuditi k razmišljanju in takšen je tudi njegov osnovni slogan — „združimo razmišljanje“.

Marketing bo plakate poslal po Iskrinim organizacijah v treh „obrokih“. Prvi trije, ki jih razpošiljajo že te dni, obravnavajo inovacije, domače materiale in izrabo delovnega časa. Plakati so izvedeni kot običajni plakati, precej pa jih bo tudi nalepljenih na trši karton, tako da jih bodo lahko v Iskrinih kolektivih opremili z vrvicami ter izobesili na vidna mesta v delavnicah, hodnikih, v sindikalni sobi, skratka povsod, kjer bodo našli mesto zanje.

Vodja propagandne dejavnosti v Marketingu Dušan Benko je med drugim še povedal, da bodo natisnili nekaj več plakatov, kot bi jih bilo treba, zaradi predvidenega plena številnih zbirateljev. Naslednja trojka plakatov bo izšla avgusta letos, zadnja pa sredi novembra. Idejo za izdajo internih informacijskih plakatov, kot jim pravijo, je prišla iz Marketinga, strip pa je delo zunanjega sodelavca, akademskega slikarja Kostje Gatnika. Pri zasnovi in pri poznejšem oblikovanju besedila so poleg delavcev iz Marketinga sodelovali tudi predstavniki iz DSSS SOZD Iskra.

INOVACIJE

Novi stroji zahtevajo več oblikovanja

zato seveda visokoproduktiven. Na pa brusov tako, da jih moramo večini uvažati. Podobno je še z marsikaterim rezervnim delom. Ko ga najrabiš, ga ni, pravi Jože.

ne marsikaj pa morajo dokončno biti in prilagoditi. Nova tehnologija je v poskusni fazi in seveda marsikaj polnjujejo. Zato vzdrževalcem res manjka dela.

renutno je pet delavcev v vzdrževanju dva električarja, en orodjar in dva mehaničarja. Rabili pa bi še dva ključničarja, orodjarja in seveda težko

pričakovanega elektronika, vsaj tehnika, najbolje pa bi bilo, da bi bil inženir. Tri mlade sodelavce imajo pri vojaki, pričakati pa jih je ob tako majhni zasledbi težko. Nekaj mladih strokovnjakov imajo tudi še v šolah, to so njihovi študenti. Gotovo bo kateri prišel tudi v vzdrževanje. Tako bodo laže kos svojem zahtevnemu delu, saj naredijo tudi marsikaj novega, tako orodja za vlivanje in še marsikaj. Pa tudi na primerne delovne prostore bo treba misliti, kajti v delavnici je že tesno.

KF

mešani pevski zbor Iskra je v petek, 8. aprila 1983, priredil prvi koncert. Številni pevci, ki so se zbrali v Iskrini dvorani Telekomunikacij, so pevce toplo sprejeli. Na nadalje bogato tradicijo moškega pevskega zbora, ki je bil v Iskri ustanovljen leta 1971. Zadnjih sedem let ga uspešno vodi dirigent Marko Studen. V zadnjem obdobju je zbor dosegel viden napredek, v svojem repertoarju ima veliko število borbeno narodnih in umetnih pesmi. Na petkovem koncertu so Iskrini pevci prvič predstavili svoje prizadevanj in odrekaj v novi zasedbi, čeprav smo njihovo pesem večkrat slišali na prireditvah v Iskri in izven nje. Njihov entuziazem pa je zagotovil, da so številni uspehi še pred njimi.

POMEN TEHNIČNIH INOVACIJ JE V NEPRESTANEM USTVARJANJU NOVIH IN IZPOLNJEVANJU OBSTOJEČIH PROIZVODOV IN TEHNOLOŠKIH OPERACIJ V KATERIKOLI PROIZVODNJI. S TEM SE USTVARJA PRIHRANJE MATERIALA, DELOVNE SILE, ENERGIJE, ZMANJŠJE SE IZMET IN IZBOLJŠUJE KAKOVOST KONČNIH PROIZVODOV IN STORITEV, Z NOVI MI IZDELKI IN TEHNOLOGIJAMI PA SE PRIDOBIVAJO NOVA TRŽIŠČA IN USTVARJA VEČJI DOHODEK. INOVACIJE PA POMENIJO TUDI VEČJO VARNOST PRI DELU IN VAROVANJE DRAGOCENEGA ČLOVEKOVGA OKOLJA.

V RAZVOJNI STRATEGIJI DOBIJO INOVACIJE POSEBEN POMEN, KER SE Z NJIMI VPLIVA NA DRUŽBENI IN GOSPODARSKI RAZVOJ, PRESTRUKTURIRA SE GOSPODARSTVO, RAZVIJAJO SE TEHNOLOŠKO BOLJ ISKANI IN INTENZIVNEJŠI RAZVOJNI PROGRAMI, KAR PRISPEVA H GOSPODARSKI IN POLITIČNI NEODVISNOSTI. INOVACIJE POMENIJO ŠIROKO VKLJUČEVANJE V MEDNARODNO DELITEV DELA, S TEM PA SE OMOGOČA KONKURENČNOST NA SVETOVNEM TRŽIŠČU. PRAV JE, DA SE ZATO INOVACIJE OBRAVNAVA KOT OSNOVNI IMPULZ DRUŽBENEGA IN GOSPODARSKEGA NAPREDKA.

SLOVENCISMO V ZGODOVINI DOKAZALI, DA SMO INVENTIVEN NAROD. V PRETEKLEM LETU JE V ISKRI 542 PREDLAGATELJEV - INOVATORJEV PREDLOŽILO 552 INOVACIJ. DOHODEK TEMELJNIH ORGANIZACIJ JE BIL ZATO POVEČAN ZA 95.936.190 DIN. INOVATORJI SO DOBILI NADOMESTILO, OZIROMA OSEBNO PLAČILO V VREDNOSTI 4.404.242 DIN. ISKRA RAZPOLAGA Z 299 PATENTNIMI PRIJAVAMI IN PATENTI NA OZEMLJU JUGOSLAVIJE TER S 183 PATENTI IN PATENTNIMI PRIJAVAMI V INOZEMSTVU. V SFRJ SMO DALEČ NA PRVEM MESTU. ZDRUŽIMO RAZMIŠLJANJE!

Iskra

